Posudek diplomové práce Eleny Dobošové
Vypravěč a vyšetřovatel v detektivním románu Roberta Bolaña

Vedoucí práce: prof. PhDr. Anna Housková, CSc.
Oponent: Dr. Juan Sánchez

Elena Dobošová projevila samostatnost jak ve volbě jasně vymezeného tématu diplomové práce, tak v jejím zpracování. Výsledkem je studie, na níž oceňuji zejména tři vzájemně související kvality: soustředěnost na jeden problém, který je naznačen již názvem práce a od něhož autorka v celém jejím průběhu nijak neodbíhá; mimořádně solidní teoretické podloží, v něm projevila důkladná delší příprava; jasné a promyšlené rozčlenění výkladu do kapitol.

Je patrné, že autorka tíhne k teoretickému pojetí literárněvědné práce, pro niž základní je pochopení určitého obecného problému – zde proměna pojetí vypravěče v současném, tzv. postmoderním románu v porovnání s vypravěčem v klasickém detektivním příběhu. Pro tento druh literárněvědných studií bývá konkrétní dílo spíše materiálem či příkladem obecnější otázky. Eleně Dobošové se podařilo vyrovnat se s řadou různých teoretických názorů, má je zažité a s profesionální jistotou je zapojuje do vlastního pojednání. Podstatné je její porozumění pro zkoumaný problém, kdy způsoby vyprávění propojuje s celkovým viděním světa v díle (neexistence řádu, nedůvěryhodnost vypravěče, dvojznačnost a otevřený konec). K teoretické rovině mám dvě připomínky. První je vnější, v úvodní části v kapitole „Metafyzický detektivní příběh“ mohl být tento pojem definován, s odkazem na příslušnou americkou knihu, jinak je přívlastek metafyzický spíše matoucí (jde jen o kompoziční vyjasnění terminologie na počátku výkladu, jinde příslušný odkaz najdeme). A dále mi chybí přihlédnutí k žánrovému aspektu: autorka užívá pojem detektivní příběh a vyhýbá se slovu detektivní román. To má své oprávnění v těch teoretických pasážích, kde jde o princip platný pro román i pro povídku; avšak v rozboru vypravěče ve vybraném díle by bylo potřeba vzít v úvahu i narativní možnosti románového žánru. Například i fakt, že se postavy v Bolañově textu mění, souvisí právě s románem (v povídce se postavy nemění; a pokud se nemění v klasickém detektivním románu, je to dáno typologickou odlišností od moderního románu).

Pokud jde o interpretaci Bolañova románu *Vzdálená hvězda*, diplomová práce dokládá jak konkrétní techniku a smysl tohoto textu, tak obecnější postřehy o celém prozaickém díle tohoto chilského spisovatele, i ještě obecnější aspekty současné (postmoderní) literatury. Ve stěžejní a nejdelší 4. kapitole se zpočátku propojení s přímo s Bolañovým textem zdá málo konkrétní a citáty z díla jsou jen sporadické, postupně se však autorka do četby zabrala a

vnímavě rozebírá vnitřní spojitost textu. Oceňuji, že se výklad nerozbíhá k sociologickým či psychologickým polohám, je soustředěn na literárnost textu, se smyslem pro neoddělitelnost tvaru a významu. Cenné jsou rovněž její postřehy o intertextových souvislostech.

Text práce je formulován jasně a vyzrále (jen občas formulace zakolísá), kultivovaným odborným jazykem. Dosti často však chybuje v interpunkci. Do poznámek pod čarou jsou v některých případech odsunuty postřehy, které jsou přímo spjaté s pojetím tématu a patřily by do textu (např. pozn. 27, 29, 31 aj.).

Práce Eleny Dobošové je podle mého názoru velmi zdařilá a zcela splňuje nároky kladené na diplomovou práci. Doporučuji ji k obhajobě.

2. 6. 2011 Anna Housková